

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Факультет соціології

Кафедра теорії та історії соціології

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Соціокультурні дослідження публічного простору

для студентів

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальність 054 «Соціологія»
освітній рівень бакалавр
освітня програма «Соціологія»
вид дисципліни вибіркова

Форма навчання денна
Навчальний рік 20_/20__
Семестр 7
Кількість кредитів ECTS 4
Мова викладання, навчання та оцінювання українська
Форма заключного контролю залік

Викладачка: Малес Л.В.

Пролоновано: на 20_/20__ н.р. _____ (підпис, ПІБ, дата) « » 20__ р.

на 20_/20__ н.р. _____ (підпис, ПІБ, дата) « » 20__ р.

КИЇВ – 2020

Розробниця: Малес Людмила Володимирівна д.соц.н., доцентка, професорка кафедри теорії та історії соціології

ЗАТВЕРДЖЕНО
В.о.зав. кафедри теорії та історії соціології

_____ Малес Л.В.

Протокол № 25 від «28» серпня 2020 р.

Схвалено науково - методичною комісією факультету соціології

Протокол від «28» серпня 2020 року № 1

Голова науково-методичної комісії _____ Червінська Т.Г.

1. Мета дисципліни – Використовуючи евристичні можливості соціологічного та соціокультурного аналізу розширити на публічний простір міст горизонт соціологічних компетенцій студентства.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1. *Знати* основні положення та понятійно-категоріальний апарат соціології простору, соціологічних теорій міста та урбанізації, соціології глобалізації, соціології соціальних переміщень.
2. *вміти* читати професійні наукові публікації, працювати з соціологічними даними та формулювати власні ідеї українською науковою мовою, застосовувати теоретичний матеріал до аналізу процесів глобалізації та урбанізації.
3. *мати навички* пошуку та вибору відповідної інформації, використання методів дослідження міських спільнот, здійснення соціокультурного та демографічного аналізу; виявлення питань „просторової несправедливості”; дискутувати, представити і обговорювати власну позицію обраної проблематики.

3. Анотація навчальної дисципліни: Дисципліна “Соціокультурні дослідження публічного простору” відноситься до дисциплін вільного вибору студентства «Соціологія урбанізації та глобалізації», вводить до фахового опанування проблематику публічного простору, його генези, специфіки порівняно із приватним простором, організації у сучасному місті. Окрім опори на класичні соціологічні праці, досягнення урбаністики, використовується методологія соціокультурного аналізу для повноти соціологічного опрацювання публічного простору.

4. Завдання спрямовані на формування компетентностей:

- Здатність аналізувати соціальні зміни, що відбуваються в Україні та світі в цілому (СК03)
- Здатність визначати теоретико-методологічні засади й формулювати ключові результати досліджень окремих галузей соціологічного знання (СК09)

5. Результати навчання за дисципліною:

Код	Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)	Форми викладання і навчання	Методи оцінювання оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
	Результат навчання			
1.1	Знання основних теоретичних положень і дискусій щодо публічного простору	Лекція, самостійна робота	колоквіум	15
1.2	Знати ознак публічного простору, його місця та функції в структурі урбанізованих суспільств	Лекція, самостійна робота, практичні заняття	колоквіум; практичні завдання	10
2.1	Застосовувати набутки класичного доробку соціології, урбаністичних студій, сучасних дискусій до ідентифікації та аналізу проблем і специфіки публічного простору	практичне заняття, самостійна робота	практичні завдання, колоквіум	15
2.2	Використовувати сучасні інформаційно-комунікативні технології, вміти застосовувати методи антропологічного, соціологічного та соціокультурного аналізу.	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	практичні завдання	15
2.3	Вміти застосовувати теоретичні підходи та методологію аналізу до діагностики та вирішення проблем публічного простору українського суспільства	Самостійна робота, практичне заняття	практичні завдання, колоквіум	10
3	Демонструвати навички аргументованого представлення власної думки, компетентної та толерантної дискусії з опонентами.	практичне заняття	практичні завдання	15
4	Здійснювати самостійно пошукову польову та бібліографічну діяльність за темою	Самостійна робота	практичні завдання	20

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни (код)	1.1	1.2	2.1	2.2	2.3	3	4
Програмні результати навчання (назва)							
Застосовувати положення соціологічних теорій та концепцій до дослідження соціальних змін в Україні та світі (PH03)	+	+	+				
Здійснювати опис й осмислення соціальної, демографічної й економічної статистики та застосовувати методи оцінки, регулювання і прогнозування процесів урбанізації та глобалізації. (PH19)				+	+	+	+

7. Схеми формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

1. Групова та індивідуальна робота на практичних заняттях: PH1.2, PH2.1, PH2.2 – 50 балів (30 мінімальних балів).
2. Колоквіум: PH1.1, PH1.2, PH2.1, PH2.3 – 25 балів (15 мінімальних балів)
3. виконання та презентація результатів практичного завдання: PH2.3, PH3, PH4 – 25 балів (15 мінімальних балів).

- підсумкове оцінювання у формі заліку

7.2 Організація оцінювання:

1. Групова та індивідуальна робота на практичних заняттях PH1.2, PH2.1, PH2.2 – теми 1-6
2. Колоквіум PH 1.1, PH 1.2, PH 2.1, PH 2.3 – теми 1-3
3. Виконання та презентація результатів практичного завдання PH2.3 PH 3, PH4 – теми 4-6

7.3 Шкала відповідності оцінок

Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій та практичних занять

№ п/п	Номер і назва теми	Кількість годин		
		лекції	практичні	Самостійна робота
1. Теорія та історія дослідження публічного простору				
1	Визначення публічного простору, його місце та функції в структурі урбанізованих суспільств	4	4	12
2	Теоретичні підходи та історія дослідження публічного простору	4	4	12
3.	Методи вивчення публічного простору	4	4	12
2. Соціокультурні дослідження публічного простору				
4.	Територіальна самоорганізація, джентрифікація і соціальна сегрегація	4	4	12
5.	Символічний капітал публічного простору: урбанонімія і місця пам'яті	2	4	14
6.	Простір міст дружній до людей: практики та політики	2	4	14
	ВСЬОГО	20	24	76

Загальний обсяг 120 год., в тому числі:

Лекцій – 20 год.

Практичні заняття - 24 год.

Самостійна робота - 76 год.

9. Рекомендовані джерела:

Основна:

1. Грааф де Р. Чотири стіни та дах / Р.де Грааф, пер з англ. – К.: Видавництво «Кенекшенс», 2019. – С. 110-138.
2. Малес Л.В. Центральність та публічність: випадок Києва // Урбаністичні стратегії Києва. – К.: Фонд імені Гайнріха Бьоля в Україні, 2011. – С. 28-35. [Електронний ресурс] режим доступу до ресурсу: <https://ua.boell.org/uk/2011/09/30/strategiyi-urbanistichnogo-maybutnogo-kyieva> (доступно на 26.08.2021)
3. Малес Л. Миська нерівність і сегрегація / Л.Малес, М.Наумова // Соціологія міста. навчальний посібник / за заг. ред. О.К. Міхесвої, Донецьк: вид-во «Ноулідж», 2010. – С.129-146.
4. Малес Л.; Дейнека А. Дискурс декомунізації Києва в досвіді перейменувань // Ідеологія і політика. Ideology and politics. - № 1(15), 2020. – С. 115 – 145.
5. Сорока Ю. Соціокультурні зміни та місто / Ю.Сорока // Соціологія міста. навчальний посібник / за заг. ред. О.К. Міхесвої, Донецьк: вид-во «Ноулідж», 2010. – С.166-180

Додаткова

1. Гел Йен Міста для людей / переклад з англійської Ольги Любарської. — К.: Основи, 2018. – С.71-125, 203-221.
2. Малес Л.В. Декомунізація столиці: зміни урбанонімії (методи, перші результати) // Вісник Харківського національного університету ім. В.Н.Каразіна. - №36. - 2016.-С.62-68
3. Малес Л.В. Поділ простору і громади за всією центр-периферія у великому місті // Урбаністичні студії. Анатомія міста: Київ. – К.: Фонд імені Гайнріха Бьоля в Україні, Смолоскип, 2012. – С. 108-115. [Електронний ресурс] режим доступу до ресурсу: <https://ua.boell.org/uk/2013/12/25/anatomiya-mista-kiyiv-urbanistichni-studiyi-1> (доступно на 26.08.2021)
4. Соія Э.У. Как писать о городе с точки зрения пространства? – [Електронний ресурс] режим доступу до ресурсу: http://www.intelros.ru/pdf/logos_03_2008/07.pdf (доступно на 25.08.2020)
5. Тищенко І. М. Миський публічний простір : підходи до визначення / Тищенко І. М. // Магістеріум. - 2015. - Вип. 59 : Культурологія. - С. 26-33